

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ

Тема 7

Дидактика дорослих

План

1. Характеристика процесу навчання дорослих. Андрагогічна модель навчання.
2. Соціально-педагогічні аспекти змісту навчання дорослих.
3. Методи навчання дорослих. Методи активізації процесу навчання та активні методи навчання. Характеристика активних методів навчання, їх використання в практиці навчання дорослих.
4. Технологія діалогічного навчання. Діалогічна взаємодія та її специфіка. Особливості і методи організації діалогічного навчання.

Завдання для проведення практичного заняття.

Провести практичне заняття (або частину заняття) в своїй навчальній групі, використовуючи інтерактивні форми та методи навчання. Під час підготовки до практичного заняття необхідно вивчити основні інтерактивні форми навчання (ситуаційні завдання-кейси, ділова гра, диспут, дискусія, мозковий штурм, індивідуальний і груповий проекти, круглий стіл, групове обговорення), найбільш ефективні при навчанні дорослих людей. Обрати одну із форм та продемонструвати її в групі за одним із теоретичних питань теми.

Питання для роздумів і дискусій

1. У чому, на вашу думку, полягають особливості освіти дорослих?
2. Назвіть функції освіти дорослих.
3. У чому полягають соціально-педагогічні аспекти змісту освіти дорослих?
4. Сформулюйте основні принципи навчання дорослих.
5. Вкажіть на основні особливості організації навчання дорослих
6. Чи можна лекційне заняття перевести в інтенсивний спосіб навчання?

Завдання для самостійної роботи

1. Проведіть порівняльне спостереження на тему «Стиль викладацької діяльності чоловіка й жінки» на матеріалі освітньої установи, де ви проходите навчання. Попередньо розробіть одиниці спостереження, що дозволять виявити наявність подібності й розходжень.
2. На основі самоаналізу й рефлексії з'ясуєте, який стиль більш продуктивний особисто для вас і чому. Подумайте, які з виявлених нами причин обумовлені особливостями вашої статі.
3. На основі аналізу найбільш популярних журналів для жінок і чоловіків складіть перелік тем, найбільш актуальних сьогодні для розробки освітніх і

просвітницьких програм, орієнтованих на інформаційні запити тієї чи іншої групи.

Література:

1. Бевз Г., Главник О. Технології навчання дорослих. Київ : Главник, 2006. 112 с.
2. Василькова Т. А. Основы андрагогики : учебное пособие. Москва : КНОРУС, 2013. 252 с.
3. Громкова М. Т. Андрагогика: теория и практика образования взрослых. Москва : ЮНИТИ, 2005. 495 с.
4. Змеев С. И. Андрагогика: основы теории, истории и технологии обучения взрослых. Москва : ПЕРСЭ, 2007. 272с.
5. Сисоєва С. О. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник. Київ : ВК «ЕКМО», 2011. 324 с.
6. Сучасні технології освіти дорослих : посіб. / авт. кол. : Л. Б. Лук'янова, О. В. Аніщенко, Л. Є. Сігаєва, С. В. Зінченко, О. В. Баніт, Н. І. Дорошенко. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 182 с.
7. Практическая андрагогика. Методическое пособие. Кн. 1: Современные адаптивные системы и технологии образования взрослых / Под ред. В.И.Подобеда, А.Е.Марона. Санкт-Петербург : ГНУ «ИОВ РАО», 2003. 406 с.
8. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
9. Мандель Б. Р. Андрагогика: история и современность, теория и практика : учебное пособие для обучающихся в магистратуре. Москва; Берлин : Директ-Медиа, 2017. 412 с.

Інформаційні ресурси

1. [Дистанционное сотворчество. - http:// distant.ivanovo.ac.ru](http://distant.ivanovo.ac.ru)
2. Гамбургская декларация образования взрослых (Hamburg Declaration on Adult Learning. The Fifth International Conference on Adult Education). - <http://www.education.unesco.org>
3. Всемирный Совет по образованию взрослых (ICAE) — <http://www.web.net>
4. Дайджест всемирной периодики по образованию взрослых (Carfax Publishing Company). — <http://www.carfax.co.uk>
5. Международная академия образования взрослых. - <http://maov.ru/>
6. Институт непрерывного образования ЮНЕСКО (UNESCO Institute for Lifelong Learning) - <http://www.unesco.org/uil>
7. Европейская Ассоциация образования взрослых (EAEA - European Association for the Education of Adults) -- <http://www.eaea.org>
8. Международный совет по образованию взрослых (ICAE - International Council for Adult Education) --<http://www.icae2.org/?q=en/about>
9. Международное общество сравнительных исследований в образовании

взрослых (ISCAE - International Society for Comparative Adult Education) –
<http://www.uni-bamberg.de/fileadmin/andragogik/08/andragogik/iscae/home.htm>

10. Консорциум европейских исследований по развитию институтов образования взрослых – (ERDI - Consortium of European Research and Development Institutes of Adult Education) - <http://www.die-frankfurt.de/erdi>
11. Европейское Общество по исследованиям в сфере образования взрослых (ESREA - European Society for Research on the Education of Adults) - <http://www.esrea.org>